Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 138. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го ЛИПНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 23, 1983 No.138. VOL. XC.

АКЦІЇ В ЕДМОНТОНІ МАЛИ ВІДГОМІН В ПРЕСІ

Едмонтон, Альта (УІС „Смолоскип"). — Українсько-російську конфронтацію широко коментували і про неї звітували обидві едмонтонські газети „Едмонтон Сан" (тираж 80,000) і „Едмонтон Джорнал" (тираж 250,000) — найбільша газета в західній Канаді, цитуючи заяви представників СССР і представника „Смолоскипу" та голови провінційної ради КУК д-ра М. Суховерського.

„Едмонтон Сан" (6-го липня) опублікував репортаж з пресконференції під великим заголовком на ширину цілої газети „'Ні' — росіянам: українці вдаряють по спортивному колоніялізмі". У цій же газеті 7-го липня опубліковано статтю про пропущення з офіційної транскрипції тієї частини перебігу пресконференції, яка стосувалася українсько-російського зудару. 8-го липня „Сан" опублікував редакційну статтю, дуже прихильну до українського питання. У ній писалося: „Сама згадка, що Україна є внутрішньою справою СССР, обурює місцевих українців, які з досадою ставлять питання: чому Україні, незалежному членові Об'єднаних Націй, не дозволено вислати своєї команди на Універсіяду? ..."

„Едмонтон Джорнал" (4-го липня) помістив велику статтю „Українці на іграх — не росіяни", цитуючи заяву Голови провінційної ради КУК-у у цій справі д-ра М. Суховерського. 6-го липня ця газета на першій сторінці у репортажі з Універсіяди інформувала про українське питання, поставлене на пресконференції, а у секції газети, присвяченій Універсіяді, опублікувала велику статтю — „Совети критикують повідомлення преси", де об'єктивно з'ясовано позицію представників СССР і української в справі участи України в міжнародних спортивних змаганнях.

Ця газета 9-го липня писала у статті „Українці відзначають свого героя" таке: „Захоплені українці в Едмонтоні подарували камеру Сергієві Фесенкові після того, як він здобув золоту медалю в запливі на 200 метрів метеликом. Фесенко який змагається разом з тридцятьма іншими українцями під прапором Совєтського Союзу, став популярним серед української спільноти, відколи він здобув золоту медалю у плаванні в 1980 році в Москві". Про цей подарунок С.Фесенкові від української громади проголосив диктор у плавальному центрі Кінсмен, що тисячі глядачів, а в тому тисячі українців сприйняли рясними аплодисментами.

Українські студенти з Альбертського університету хотіли влаштувати зустріч спортсменам з України, на яку забажали прийти багато спортсменів і іншої національности. Після триденних переговорів офіційні представники СССР заборонили спортсменам піти на таку зустріч.

Газета „Едмонтон Джорнал" з восьми сот акредитованих на Універсіяді закордонних журналістів вибрала вісьмох, найбільш активних на Універсіяді, і зробила з ними інтерв'ю у справі Універсіяди і вражень з Едмонтону. Серед вісьмох журналістів був також кореспондент „Смолоскипу".

Крім широкої діяльности у пресових центрах, на стадіонах, серед спортсменів і представників майже ста країн світу, група „Смолоскипу", яка перебувала в Едмонтоні 12 днів, зорганізувала п'ять радіопередач в Україну через радіо „Свобода" і давала інформації про події на Універсіяді для українського відділу радіо „Голос Америки".

Дуже допоміжним в українській діяльності на Універсіяді був д-р М. Суховерський, голова ради КУК Альберти. Його постійна підтримка, допомога в контактах з місцевою пресою і його заяви спричили тому, що преса писала наскрізь прихильно про українську діяльність на Універсіяді. Багато дечим допомогли також редактори місцевої української газети „Українські вісті".

Після розголосу в канадській пресі про українську діяльність на Універсіяді на часткове покриття видатків групи „Смолоскипу" зложили пожертви: провінційна рада КУК — 500 дол.; по 100 дол. — інж. В. Кунда, Я. Іванусів, О. Віндик; по 50 дол. — М. Байрак і Г. Братків.

Готель „Амбасадор Інн", де мешкали деякі члени групи „Смолоскипу", пожерт-

(Закінчення на стор. 4)

ПОРОЖНІ ОБІЦЯНКИ СКРІПЛЮЮТЬ НЕВДОВОЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Ню Йорк, Н. Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з вістками з України і інших республік СССР, в останньому часі знову значно погіршилося забезпечення населення харчами і товарами широкого вжитку. Деякий час, безпосередньо після смерти Брежнева, ситуація була дещо покращала головно в містах, але тепер знову все „по-старому". Не зважаючи на постійну метушню довкола продовольчої і енергетичної програми, „посиленого забезпечення" населення товарами і послугами, „зрівняння села з містом", включення і поширення „технічно-наукової революції та прогресу", „заходів по піднесенню трудової і виробничої дисципліни і продуктивности" і т.д., і т.п. — становище не кращає, а радше гіршає. А цей приводить до щораз більшого невдоволення і щораз гострішої критики режиму серед населення.

Кажуть, що це й було головним приводом для поставлення цього питання на розгляд розширеного засідання колегії Міністерства легкої промисловости СССР у Москві, 27-го травня ц.р., на якому, як подали, наприклад, „Робітнича газета" з 29-го травня, „розглянуто завдання, що випливають з постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР 'Про додаткові заходи по поліпшенню забезпечення населення товарами народного споживання в 1983-1985 роках".

Крім доповіді міністра легкої промисловости СССР М. Тарасова та інших виступів, у засіданні колегії взяв участь також секретар ЦК КПСС І.В.Капітонов. Як говорилось у повідомленні ТАСС-у про стосовні наради, на них „відмічено серйозні недоліки в розвитку виробництва, поліпшенні асортименту і якості товарів, задоволенні зростаючих запитів покупців". „У торговельну мережу надходить немало виробів застарілих моделей і конструкцій, а також з відхиленням від стандартів і технічних умов".

Ці ж питання і завдання були об'єктом розгляду республіканської наради в Києві 3-го червня ц.р., в якій брали участь керівники міністерства місцевої промисловости УССР, міністерства торгівлі УССР та ряду інших міністерств і відомств, а також поодиноких промислових підприємств. Крім доповідей і звітів Ю.Ф. Гаєвського, міністра місцевої промисловости УССР; В.Г.Старунського, міністра торгівлі УС-

(Закінчення на ст. 4)

Університет Ватерльоо продовжує заочні курси

Ватерльоо, Онт. — В академічному році 1983-84 університет Ватерльоо знов даватиме початкові курси української мови способом заочного (кореспонденційного) навчання.

Призначені особливо для студентів, які слабо, або зовсім не володіють українською мовою, курси Ukrainian 101 і 102 становлять практичну альтернативу до традиційної системи загальної освіти. Замість постійно доїжджати до університету й відвідувати лекції, студенти в програмі заочних курсів мають можливість студіювати університетські предмети вдома, звичайно в вільний від праці час. Курсовий комплект, який студенти отримують поштою, складається з циклу викладів-лекцій, записаних на магнітофонних стрічках, та включає всі потрібні підручники, друковані посібники, список домашніх завдань тощо.

Слухаючи лекції на звичайному магнітофоні для звукових касет, студент поступово й систематично знайомиться з письмовим і з усним видами української літературної мови. Крім лекцій над азбукою, фонетикою, основною лексикою і граматикою, звукові касети також вміщають різноманітність діялогів, читань, диктатів і вправ. Академічний поступ і знання мови перевіряється регулярним та частим обміном усних і письмових завдань між студентом і професором курсу. Телефонічна, які звукозаписна комунікація також забезпечує постійні зв'язки між університетом і віддаленим студентом.

Початкові курси української мови були приготовані і впроваджені в обширну програму заочного навчання при університеті Ватерльоо професором Робертом Карп'яком у 1980 році. За три роки свого існування ці повністю акредитовані курси вже обслужили понад 150 студентів з усіх частин Канади. Пристосовуючи найновіші технологічні та метедологічні досягнення в ділянці заочного навчання, ці курси врешті дають нагоду віддаленим від університету студентам вивчати українську мову для особистого задоволення, для професійного вдосконалення, або для кредиту в програмі університетських студій.

До числа й вибору заочних курсів — а їх вже понад 300 — відділ германських і слов'янських студій при університеті Ватерльоо плянує в близькому майбутньому впровадити середні і вищі курси української мови, як рівнож і курси української культури. Цього року відділ германістики й славістики дає поруч українських курсів, курси російської, польської, німецької та голляндської мов.

Щоб зареєструватися на осінній семестр заочної програми, треба звернутися перед 15-им серпня до: Correspondence Program, University of Waterloo, Waterloo, Ont., N2L 3G1; tel.: (519) 885-1212 ext. 3901.

УХВАЛЕНО ФОНДИ НА ПРОДУКУВАННЯ РАКЕТ ТИПУ МХ

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Регена одержала значну перемогу в Палаті Репрезентантів, коли тут ухвалено голосами 227 проти 207 видатити з наступного річного бюджету суму 2,6 більйона долярів для випродукування перших 27-ми ракет типу МХ, міжконтинентальних нуклеарних стрілен, які будуть готові і вміщені в спеціяльні підземні вертикальні кривівки вже в 1986 році.

Голосування в середу, 20-го липня, було додатком до ухваленого вже раніше Конгресом оборонного бюджету ЗСА на наступний фіскальний рік, що становить 188 більйонів долярів. Це власне з цих грошей дозволено Президентові асигнувати фонди на виріб понад двох десятків перших нуклеарних ракет з давно обговорюваної і до певної міри „контроверсійної" оборонної системи, відомої під криптонімом МХ. Прихильники цієї системи впевнені, що зміцнення й модернізація оборонних можливостей ЗСА, тобто сильніша мілітарно Америка, примусить Совєтський Союз більш поважно поставитися до розмов про розззброєння, що вже роками ведуться поміж обома суперниками і суперпотугами світу.

Противники системи МХ уживають іншого аргументу: вони кажуть, що озброєння Америки викличе загострення відносин поміж СССР і ЗСА, і совєти зі страху перед евентуальною атакою з боку Америки можуть вирішити „вдарити першими", тобто розпочати третю світову війну, яка, мовляв, приведе взагалі до знищення світу.

Ізраїль годиться відвести війська

Тель Авів, Ізраїль. — Ізраїльський кабінет міністрів одноголосно схвалив у середу, 20-го липня, пляни відведення ізраїльських військ з передмість Бейруту і гірської околиці Шуф і розташування їх на новій лінії на півдні вздовж річки Авалі.

Але міністер оборони Ізраїля Моше Аренс заявив, що не буде відведення ізраїльських військ на східньому секторі фронту, де ізраїльські війська протистоять сирійцям, до того часу, поки сирійці також не залишать своїх позицій.

Аренс сказав у телевізійному інтерв'я, що відведення буде відбуватися поетапно, і командування ізраїльської армії надіється закінчити цю операцію до зими. Якщо ливанські війська зуміють забезпечити контролю перебраного у свої руки району, ізраїльці розглянуть можливість дальшого відведення своїх військ на півдні.

Основна вигода відведення ізраїльських військ з передмість Бейруту і гір Шуф заключається в тому, що ізраїльці покидають райони де вони часто потрапляли в перехресний вогонь боротьби між християнською міліцією і мусулманськими друзами. Речник уряду також пояснив, що відведення військ не скоротить значно лінії розташування ізраїльських військ, яка виносить приблизно 75 миль, але операція відведення значно скоротить шляхи постачання і дозволить зменшити кількість військ на одну третю. Ізраїльські війська плянують залишити територію площею приблизно 200 квадратових миль.

Прем'єр-міністер Менахем Бегін скликав свій кабінет для схвалення плянів відведення військ 24 години після того, як він відклав свою поїздку до Вашінгтону, яка мала відбутися наступного тижня. Ізраїльське відведення військ, яке схвалює уряд президента Роналда Регена і ливанський уряд мало бути темою обговорення на зустрічі Бегіна з Президентом.

Як американські, так і ливанські офіційні особи побоюються, що відведення ізраїльських військ без відповідних кроків Сирії може стати познакою постійного поділу Ливану.

У світі.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Іраку заявив у середу, 20-го липня, що велика кількість американської зброї прибуває до Ірану для продовження триваючої вже 34 місяці безвиглядної війни. Тарік Азіз, міністер закордонних справ і заступник прем'єр-міністра, сказав, що він не обвинувачує Адміністрацію президента Роналда Регена в постачанні зброї, але будь-яке постачання зрбої, пряме чи посереднє, офіційне чи таємне, веде до продовження війни. Президент Іраку Саддам Гуссейн часто закликав З'єднані Стейти і Совєтський Союз виступити з ініціятивою в погодженні з Радою Безпеки ОН закінчити війну між Іраком і Іраном.

ЧОТИРИ ЦЕНТРАЛЬНОАМЕРИКАНСЬКІ країни заявили в середу, 20-го липня, що вони повинні „розв'язати свої власні проблеми", видавши заяву з 8-точками пляну мирного закінчення непорозумінь і загрози війни з Нікарагуа. Пропозиція ця була зроблена після двох днів переговорів між міністрами закордонних справ Гватемалі, Сальвадору, Гондурасу і Коста Ріки. Міністер закордонних справ Нікарагуа Мігель д'Еското Брокман був також запрошений на цю зустріч, але відмовився від неї, мотивуючи свою відмову зайнятістю на святкування четвертої річниці сандіністської революції.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД заявив у середу, 20-го липня, що 29-літній сирійський громадянин вірменського походження признався, що він підклав бомбу на летовищі Орлі, від вибуху якої 6 осіб загинули, а 56 були поранені. Вірменин Вараджян Гарбіджян заявив, що він є головою французької галузі революційної вірменської групи, яка називає себе „Вірменська таємна армія визволення Вірменії" (АСАЛА).

ЗГІДНО З ЗАЯВОЮ батька американської школярки 11-літньої Саманти Смит, совєтський лідер Юрій Андропов не прийме її на розмови, і вона з батьками повернеться в четвер, 21-го липня, додому. Артур Смит сказав кореспондентам, що Андропов написав листа, в якому просив пробачення, що не може зустрітися з Савантою з огляду на перевантаження державними справами. Саванта була запрошена Андроповим відвідати Совєтський Союз після того, як вони обмінялися листами про жахи ядерної війни. Андропов дав Саванті подарунки на пам'ять про відвідини Совєтського Союзу.

ОФІЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ з Китаю говорять, що держава допомагає жертвам повені вздовж великої і підстутної китайської ріки Янгтце. Одночасно сотні тисяч людей і частини китайської армії продовжують боротися зі стихією, укріплюють береги Янгтце, її приток, укріплюють старі греблі, будують нові. Небезпека дальших розливів ще не минула, вода продовжує утримуватися на найвищому тривожному рівні.

НОВІ ЗАКОНИ В ПОЛЬЩІ СКРІПЛЮЮТЬ РЕЖИМ

Варшава, Польща. — Польський уряд повідомив у четвер, 21-го липня, про довгождане скасування військового стану в країні, але кінець 19-місячного правління військової хунти не внесе змін у щоденне життя польського суспільства. Багато драконівських правил військового стану, введеного з метою розгромити незалежний рух профспілки „Солідарність", втілені в нове законодавство. Крім того, парламент ухвалив додатково цілий ряд тимчасових правил, щоб забезпечити непослабу сувору контролю над усіма ділянками політичного і економічного життя польського народу.

Важливість повідомлення про скасування військового стану саме у п'ятницю, 22-го липня, день, коли в 1944 році був проголошений комуністичний режим у Польщі, заложена в надії генерала Войцеха Ярузельского і його уряду, що західні уряди тепер перевірять своє відношення до Польщі і послаблять санкції, які шкодять і так напівзруйнованій економіці Польщі.

Президент Роналд Реген заявив, що він візьме до уваги „діла, а не слова" перед тим, як приступити до послаблення санкцій.

Повідомлення про скасування військового стану прийшло після дводенної сесії парламенту, яка ухвалила цілий ряд законів, уможливлюючих перейти до цивільного правління, залишивши, якщо не посиливши, основні правила і обмеження військового стану.

Основним законом, який був прийнятий парламентом у середу, була поправка до конституції, яка дає право урядові вводити надзвичайний стан у країні у випадку безпорядків і протестів, і тим самим отримувати надзвичайні уповноваження без спеціяльної ухвали парляменту. Щоб вивести війська на вулицю і кинути їх проти населення 13-го грудня 1981 року, Ярузельському треба було об'явити „воєнний стан". Тепер ця сама справа може бути зроблена простіше.

Кінець військового стану є доказом „вияву доброї волі властей", — заявив самовипенений генерал Ярузельскі перед парляментом, додаючи: „Але повороту до анархії не буде. Будь-яка спроба антисоціялістичної діяльности буде розчавлена не менш рішуче, як дотепер".

Одночасно із скасуванням військового стану була проголошена амнестія політичним в'язням, але ув'язненими залишаться щонайменше 60 найважливіших активістів боротьби за реформи. Вони включають сім колишніх лідерів заборонеої профспілки „Солідарність" і п'ять визначних дисидентів, які чекають на суд за так звану „змову проти держави".

ДЖАННЕТ ПАРК у нижньому Манґеттені в Ню Йорку тепер перейменовано на парк імени героїв В'єтнамської війни, на превеликє задоволення всіх ветеранів-американців, які боролися під прапорами Америки у різних частинах світу. Церемонія посвячення парку, розташованого у фінансовому дистрикті, недалеко ріки Гадсон, відбулася в середу, 20-го липня. Парк „В'єтнам-Ветеранс Плаза" не буде єдиним салютом для героїв і вояків В'єтнамської війни, бо тепер збираються фонди — один мільйон долярів, на побудову пам'ятника і на допомогу інвалідам В'єтнамської війни.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ „СВОБОДИ"

Субота, 28 січня 1933 р.

ГОЛОД ОХОПИВ РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ І ЧАСТИНУ РОСІЇ

Берлін (Німеччина). — Преса подає відомости про голод на Великій Україні та в Росії. Відомости ці добуто з секретних повідомлень німецьких консулів у Радянщині німецькому урядові. Зібрані ними матеріяли німецьке міністерство справ закордонних розіслає ріжним великим промисловим та торговельним фірмам для їх орієнтації. З тих повідомлень видно, що Україна, північний Кавказ та козацькі області тепер охоплені страшним голодом. Бракує всього, включно з хлібом, який тепер цінують на вагу золота. Всі потяги переповнені голодними робітниками та селянами, які переїздять з міста до міста, шукаючи хліба.

Біля великих міст тепер установлено спеціяльні військові сторожі, які без спеціяльного дозволу влади не перепускають до них пасажирів. Не минає й тижня, щоб у Харкові, Києві, Одесі та в інших більших і менших містах України не було народних заворушень і бунтів, які часто кінчаються розгромом харчових склепів та складів. Потяги зі збіжжям і харчами тепер пильно охороняють спеціяльні військові відділи. Таксамо всі харчові склади пильно охороняють, а перевози харчів зі складів і до складів відбуваються ночами, щоб не дратувати голодного населення.

Таксамо й у Росії над Волгою, на Сибірі, на північі й т.д. поширюється голод. Голод збільшується ще зруйнованням транспорту та його недостачею. Тому й трапляється так, що з районів, де харчі вже навіть заготовлені для перевозу в інші міста, вони псуються й пропадають. Радянська влада старається військово-поліційними засобами боротися з голодом, в першу чергу стараючись затримати голодне населення на місцях.

Вівторок, 31 січня 1933 р.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОХІД НА КУБАНЬ

Москва (СССР). — Радянський уряд посилає на Кубань та взагалі на північний Кавказ 50,000 випробуваних членів комуністичної партії. З них уряд формуватиме спеціяльні „ударні" відділи для переведення колєктивізації сельських господарств та їх засіву.

Комуністична партія рішила тепер за всяку ціну перевести соціялізацію села, оголошуючи тим завзяту війну селянству, яке ставиться негативно до колєктивізації своєї землі.

Відбулася Панорама молодих українців



Танцюють „Чорноморські Козаки"
(фота: Михайло Боцюрків)

Союзівка. — Панорама молодих українців зорганізована керівником братської діяльности УНСоюзу Мартою Кордубою зібрала на Союзівці в днях між 7-им а 10-им липня ц.р. понад 50 українських студентів та молодих професіоналістів, що брали живо участь у різноманітній програмі.

Це була вже вдруге переведена програма для молодих українців і тим разом її організаторка зосередилася на більшій кількості дискусійних лав, доповідей та інформацій, а менше на розваговій програмі. Серед учасників були молоді українці так з терену ЗСА як і Канади, які із зацікавленням слухали доповідей та самі брали участь у панелях і дискусіях. Найбільше зацікавленими Панорамою були молоді українці у віці біля тридцяти років, що вказує на те, що молоді українські професіоналісти є зацікавлені українськими проблемами і шукають інформацій про них на вищому рівні.

Першого дня Панорами учасники мали можливість заслухати ряду доповідей з ділянки публічних зв'язків та інформацій, а саме Зенона Онуфрика, проф. Томаса Олещука, Юрія Клюфаса, Богдана Козія, Михайла Боцюркова, Оксани Драган-Кравців і проф. Олега Воловина. Інформації подавані ними та їхній досвід в ділянці радіо, телевізії, преси та видань, що так часто подають фальшиві дані про Україну і українців напевно багато допоможуть у дальшій акції в тих ділянках. Доповідачі з терену Канади представили їхні успіхи в телевізійних і радіових програмах та допомогу держави в актуалізації української справи у засобах масової інформації.

Зовсім окрему ділянку порушив останній із доповідачів того циклу проф. О. Воловина, який подав вислід своїх демографічних дослідів відносно українського поселення в ЗСА і Канаді. Ті висліди є, однак, дуже песимістичні, бо вказують на те, що теперішні покоління українців поселюються на периферіях великих міст і тим тратять зв'язок з українською спільнотою, а велика кількість мішаних подруж, що їх виказує перепис населення в Канаді, є є більшою загрозою для вдержання української мови і саме того зв'язку.

Другий день Панорами дав можливість заслухати інформацій Олега Миськова, як здобувати добрі місця праці, а відтак молоді активісти в політичному житті Канади, Нестор Микитин і Андрій Кравчук, представили можливості включення українців на усіх трьох рівнях канадського уряду, а зокрема вказуючи на причини активізації українців у політичному житті Канади. Про можливості участи в американському політичному світі говорили Евген Іванців, Надія Комарницька-МекКонелл, Таня Демчук і Орест Дейчаківський.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поволі промощується шлях

Кажуть, що як довго крапля води падає на камінь, то після якогось часу вижолобить в цьому щілину.

Нам, українцям, приходиться дуже часто грати ролю саме такої краплі води, що старається вижолобити щілину в твердому камені міжнародної іґноранції українських питань.

Найкращим доказом того є поінформованість, а радше непоінформованість чужого світу про Великий голод на Україні.

Треба було аж 50-річчя того страшного факту, щоб почала протискатися до свідомости чужинців, а зокрема англосаксів деяка правда про цей український голокост, який рівний жидівському у Другій світовій війні. Це сталося завдяки зв'язкам, які зуміли вже здобути наші активісти молодшого покоління так в ЗСА, як і Канаді. Напевно це не прийшло з одного дня на другий, бо знаємо добре, що на те, щоб зацікавити нашою справою треба це викликати не лише історичними доказами, але також особистими чи академічними зв'язками. Якими, однак, способами це не було б з приємністю реєструємо, що в останньому часі американська і канадська преса починає відкривати свої сторінки для статтей чи інфомацій про Великий голод, а навіть, як у випадку преси Вінніпеґу, вибачається за промовчування цієї трагічної події досі.

Поміщення статті Адріяна Каратницького у престижевому нюйоркському щоденику „Волл Стріт Джорнал", Олександра Мотиля в двомісячнику, що його видає „Фрідом Гавз", переведення інтерв'ю про Великий голод із д-ром Богданом Витвицьким для телевізії в Каліфорнії — це все наглядні приклади успіхів молодих українських політичних активістів, які стараються усіми силами промостити шлях нефальшованій історії України на міжнародному форумі.

Дай Боже, щоб цей шлях окуплений такою дорогою ціною, як смерть сім мільйонів наших земляків, залишився тривким, широким і відкритим для інформацій про інші промовчувані чи фальшовані факти з нашої історії.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Володимир Левенець

ОБОРОНА ЦЕРКОВ — ВАЖЛИВА СПРАВА

У совєтській пресі, зокрема в україномовній, появляється в останньому часі все більше й більше нападницьких статтей проти обидвох Українських Церков та Євангельсько-Баптистських об'єднань, там в Україні і поза її кордонами, тобто на поселеннях у вільному світі, де ці Церкви мають можливість свобідно розвиватись і вільно голосити Боже слово.

Треба віднотувати, що справою Українських Церков займаються не тільки так звані урядові пропаґандисти чи добре познайомлені з церковною проблематикою каґебісти, як, наприклад, Клим Дмитрук (Гальський), лавреат республіканської премії імені Ярослава Галана, але також науковці, відомі журналісти, письменники, педагоги та інші. Ці „інші" дуже часто пишуть статті на антирелігійні теми в російськомовній газеті „Львовская Правда" і україномовній „Вільній Україні", а також в „Комуністі України", теоретичному і політичному журналі, органі ЦК комуністичної партії України.

В останньому числі „Комуніста України" Б. О. Лобовик у статті затитулованій „Життєстверджуюча сила наукового атеїзму" признається, що „питання про роль і місце наукового атеїзму в системі духовної культури соціялістичного суспільства, є дуже актуальним". Рецензуючи книжку В. А. Зоца „Культура, релігія і атеїзм", цей же автор каже, що „у книзі обґрунтовується висновок про те, що атеїзм у революційних рухах, був носієм прогресивних суспільних ідеалів, сприяв інтернаціональному об'єднанню трудящих у боротьбі за свої клясові інтереси. Він глибоко ввійшов в духовне життя соціялістичних націй, став одним з провідних елементів суспільної та індивідуальної свідомості".

Особливо дражливою для Москви і її київських васалів стала заява Собору єпископів Помісної Української Католицької Церкви, де говориться, що Ієрархія цієї Церкви не визнає і категорично відкидає постанови львівського Собору з 1946 року, на якому нібито прийшло до „возз'єднання УКЦеркви з російським православ'ям". Ця тематика майже не сходить зі сторінок совєтської преси і теоретичних журналів і на цьому тлі ведеться масивна антиукраїнська і антицерковна кампанія засобів масової інформації, контрольованих комуно-московською імперією.

Тільки в самій Львівській області в тій ділянці працює 587 різних комісій для впровадження нових „совєтських свят і обрядів", біля 4,000 лекторів займаються атеїстичною пропаґандою, а в області працює біля 17,000 аґітаторів. Там існує 450 атеїстичних клюбів, окремі клюби для молоді, понад 20 церков перемінено на атеїстичні музеї. Навіть в обкомі компартії існує окрема комісія для критики і викриття церковної діяльности. Передове місце займають дві великі церковні постаті УКЦеркви — Митрополит Андрей Шептицький і теперішній Верховний Архиєпископ і Патріярх Йосиф Сліпий, яким комуністичні атеїсти присвячують максимальну увагу, бо вони, „вороги радянської влади в Україні, здійснювали ідейно-політичний і практичний альянс українського буржуазного націоналізму та церкви на основі спільности реакційних доктрин, побудованих на зненависнілому антикомунізмі і антирадянщині" (В. Зоц, доктор філософських наук „Злочинний альянс". Р. У. 20-го квітня 1983 р.). Зоц у цій же статті каже, що „недарма з погромницькими гаслами, висунутими Шептицьким, стопроцентово солідаризувався націоналіст Д. Донцов, що видав свій останній опус за кордоном під красномовною назвою „Хрестом і мечем", закликав перетворити буржуазно-націоналістичне охвістя на новий 'орден духа і меча', збудувати таким чином духовний притулок для мракобісів націоналізму та клерикалізму"...

До численних написаних матеріялів слід зарахувати ще декілька антирелігійних кінофільмів про так звані злочини „уніятських, автокефальних і євангельських священиків під час Другої світової війни, що їх сміливо може очолити теперішній католицький кардинал, спадкоємець Шептицького, гітлерівський прислужник Й. Сліпий". Належить згадати останні два фільми „Фальшивий німб" і „Таємниці св. Юра" та понад 800 книжкових видань з нападами на Українські Церкви і релігійні громади.

Можна, очевидно, погодитись з думкою багатьох теоретиків, що все це свідчить про відродження цих Церков і протести вірних проти потоптання їхніх законних прав на віровизнання, але рівночасно це є свідченням тотального наступу Москви на Українсько Національні Церкви і релігію взагалі. Доказом того є нова стаття в „Радянській Україні" з 28-го червня п. з. „Проти духовної отрути", у якій автор В. Мартинов, кореспондент названої газети у Львові, розповідає на тлі долі двох греко-католицьких священиків о. Григорія Будзінського і о. Івана Павлова, про активізацію українських духовників, а тим самим живучість Церкви. Статті скеровані проти них свідчать про все ще існуючий терор в Україні проти Церков і священослужителів та брудну пропаґандивну активність так званих атеїстичних урядових груп, до якої компартія залучує таки місцевих інтеліґентів, зокрема вчителів, журналістів, письменників та інших. Називаються такі імена як А. Косянчук, кандидат філософських наук, В. Фоміченко, Ю. Пищик, Н. Козачишин, Н. Рома-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про брак комунікації

Комунікація — це одне із тих словних виразів, що ми їх собі тут присвоїли і його розуміння куди інакше, як було колись. Давно, коли ми говорили про комунікацію, то мали на думці переїзд з одного місця в друге поїздом, автом чи кіньми.

Сьогодні, коли говоримо про комунікацію, думаємо про спілкування, хоча того слова деякі мовники дуже не люблять. Але ми вживаємо поняття „комунікація" з тим, що майже завжди воно сполучене з поясненням, що комунікації брак.

Однак тут не саме слово важливе, а те, що воно справді означає. Коротко, в нашій спільноті у вільному світі ми хворіємо на брак комунікації поміж поодинокими групами, організаціями, церквами, професійними товариствами. Ідеться не так вже про ту одність, про яку так терпеливо молимося у церковному гимні і до якої так голосно закликаємо при кожній нагоді. Нам ідеться радше про цей звичайний людський зв'язок тих груп і групок, які ми створили в нашому теперішньому бутті. Живемо сьогодні в поодиноких, замкнених колах і часто знаємо про себе менше, як про своїх американських сусідів. Нагадується італійський „кампанілізм", де можна спілкуватися чи навіть одружуватись лише на тій віддалі, до якої доходить голос дзвону сільської церковці.

Не диво, отже, що наша молодь має коло українських знайомих дуже обмежене, до своєї організації, до дітей знайомих своїх батьків чи тих, що ходять до однієї церкви. А ми — старші, що саме створили ті штучні села, ґетто чи як ми їх лише назвемо, відтак дивуємося, як щораз більше в нашій спільноті мішаних подруж.

З прикрістю почули ми підтвердження нашої теорії про „кампанілізм" у фактах, що їх подавав у докладі на Панорамі Молодих Українців-83 український демограф проф. Олег Воловина. Говорячи про етнічні та релігійні мішані подружжя на терені Канади, він ствердив, що є високий відсоток тих українців, які одружуються з чужинцями тієї самої релігії, а не з українцями інакшої релігії. Ці дані саме вказують на те, що ми живемо замкненими тісно групами та не маємо ані бажання, ані можливости шукати зв'язків із інакодумаючими земляками.

Тому не переконуймо один одного, що „нам треба вийти з українського ґетто", бо наше ґетто є куди вужче, зобумовлене релігією та політичним чи професійним стажем. На жаль, ми вийшли з українського ґетто вже давно там, де того зовсім не було потрібно. На це вказують всі ті мішані подружжя, яким ми власними вчинками промостили дорогу.

О-КА

Олександер Сидоренко

КОНФЕРЕНЦІЇ В ІЛЛИНОЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

II

І тут знову, в доповідях та в дискусіях над ними цікаво було спостерігати напрями, чи радше підходи до окремих тем історії України чотирьох різних „шкіл, це української — університетів в Україні та Вільного Українського Університету, німецьких та інших европейських університетів, американських і канадських університетів, тобто їхніх абсольвентів-українців і нарешті абсольвентів, чи докторських кандидатів тих же останніх університетів не-українців. Власне ця мозаїка підходів в окремих доповідях стимулювала широку дискусію, у висліді якої доповідачі й дискутанти приходили до спільного, чи близьких собі висновків.

Практичним питанням були присвячені такі панелі: (1)Бібліотечні фонди історії України, (2) Студії історії України в ЗСА й Канаді, (3) Досліди й видання з історії України. В цьому останньому панелі перший дискутант, проф. Степан Горак подав загальний огляд сучасних видань з предмету, знайомлючи також присутніх з українською тематикою піврічника „Неметикою „Нешенелітіс Пейперс", що його він редаґує. Проф. Дейвід Ренсел подав детальні інформації про процес редаґування, стандарт і напрями квартальника „Славік Рев'ю", вказуючи при цьому на брак авторів, щоб надсилали до журналу статті з української проблематики. Проф. Марта Богачевська-Хом'як представила широко інформаційну картину праці однієї з найближчих державних фундацій — „Нешенел Ендавмент фор Гюменітіс", вимоги і стандарт розподілу нею фондів на наукові цілі, зокрема на індивідуальні та колективні досліди та вказала на способи старань про стипендії від цієї фундації. Четвертим панелем і заразом останньою заключною сесією конференції проводив проф. Любомар Винар, в якій головні дискутанти та опісля учасники зреасумували чотириденні наради й подали цінні поради для організації майбутніх подібних конференцій в Иллинойському університеті. Тому, що минулорічна конференція пройшла з великим успіхом, від учасників українців та чужинців вийшли пропозиції — старатись створити більш сталу одиницю при цьому ж університеті, яка зайнялась би організацією річних конференцій, виданням їхніх доповідей та стимулюванням інших дослідів з української проблематики і зокрема дальшою розбудовою української книгозбірні, з якої вже в цьому часі користають сотні дослідників.

Першого дня нарад після сесій було висвітлення фільму — інтерв'ю із свідками Великого голоду в Україні. Фільм коментував відомий поет Марко Царинник. Знову, ввечері другого дня нарад відбулась спільна вечеря учасників конференції та запрошених гостей, на якій було присутніх 120 осіб. Програмою вечері провадив проф. Степан Горак, представляючи присутніх визначних гостей, членів підготовчих комісій та присутніх представників спонзорів конференції. У мистецькій частині вечері виступили бандуристи — юні одумівці з чикаґської Філії ОДУМ-у під керівництвом інж. Олексія Пошиваника, які виконали низку українських народних та історичних пісень під акомпаньямент бандур. Зворушливою точкою спільної вечері було вшанування професора-емерита Іллинойського університету Миколу Брицького, визначного педагога та одного з піонерів українських професорів в американських високих школах, з 70-літтям його народження. У своєму слові про проф. Брицького д-р Штогрин додав цікаві інформації з його життя, зокрема про активну участь цього вченого і мистця у Міжнародній комісії для опіки українськими вченими на скитальщині після Другої світової війни, яка робила всі можливі заходи, щоб уможливити їм переїзд на Американський континент. Після цього вручено проф. Брицькому книжку дереворитів Якова Гніздовського з підписами учасників конференції; всі гості повстанням з місць та проспіванням „Многая літа" вшанували цього вченого і відомого маляра-скульптора.

Як вже було згадано, Іллинойський університет, тобто його Центр Східньо-европейських Студій доміг навіть фінансово в організації конференції. Одначе це була, хоч велика, але лише частинна допомога; другу таку ж частину фондів на цю престижеву наукову імпрезу склали українські наукові й культурні інституції та організації, стаючи таким чином її співспонзорами та потенційними жертводавцями. Між ними Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Щаднично-Позичкова Спілка „Певність" в Чикаґо та Українська Федеральна Кредитова Кооператива в Чикаґо вже оце другий рік є співспонзорами конференції в Іллинойському університеті. До них цього року долучились Українсько-Американська Фундація „Воля", Фундація Українського Вільного Університету та Українсько-Американська Асоціяція Університетських Професорів. Дальшими жертводавцями цьогорічної конференції були: Українська Народна Поміч, Кредитова

(Продовження на ст. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ДИВІЗІЙНИКИ І КАБАРЕТОВА ПРОГРАМА

Репортаж ред. О. Кузьмович „Ніяка ціна не зависока, щоб здобути власне військо" у „Свободі" з дня 24-го червня 1983 року, ч. 118, є написаний тепло і прихильно до колишніх вояків 1-ої УД УНА. Всім колишнім дивізійникам було приємно прочитати такий гарний відгук преси до їхнього 40-річного ювілею. За це ми є вдячні редакторам нашої преси.

Для уточнення (бо уважаємо, що „Свобода" є джерелом для майбутніх істориків) треба справити, що Роман Данилюк є першим заступником голови Головної Управи Братства, а Андрій Коморовський другим заступником голови, а не як помилково подано — заступники голів крайових управ ЗСА, зглядно Канади. Також пропущено (не з вини редактора), що Михайло Цар репрезентував Центральну Управу Карпатських Січовиків, а Товариство за Патріярхат репрезентував його голова інж. О. Пришляк.

Заввага, що „деякі із точок цієї програми", тобто мистецької частини ювілею, „не мали ніякого пов'язання із святкуваннями такого порядку, а кабаретовим стилем надавалися радше на розвагу під час забави", не є слушною. Всі точки були тісно пов'язані з життям вояка 1-ої УД УНА яке, як життя кожного вояка було важке — переплiталося сумними хвилинами та вояцьким гумором.

Роман Гасцький
Референт Преси К. У. Братства 1-ої УД УНА в ЗСА.

ДРУГИЙ БІК МЕДАЛІ „ЦИВІЛЬНОЇ ВІДВАГИ"

З увагою, зацікавленням і приємністю прочитав я міркування О-КА п. з. „Про цивільну відвагу" („Свобода" з 2-го липня ц. р.) і признаю авторці повну рацію, що в нашій громадськості рідко трапляються люди, які мають відвагу виступити публічно лицарським звичаєм із відкритим забором.

Проте тут є одне і то велике „але", бо, як майже кожна проблема, так і ця, має „другий бік медалі". Діло в тому, що „цивільна відвага" журналістів і „сірих" громадян та читачів преси зумовлена також посіданням цієї лицарської чесноти видавцями й редакторами часописів і журналів. Бо як може поза-редакційний журналіст чи читач виявити свою „цивільну відвагу", коли брак її видавцям і редакторам і вони відмовляють місця інакочи самостійно думаючим людям. Редактори різних періодиків відказуються публікувати деякі матеріяли, мотивуючи відмову не тим, що вони зле написані, але такими арґументами, як; „Про цю проблему редактор має іншу думку" (так немов він єдино непомильний і кожний мусить думати його категоріями), „Така стаття не йде по лінії нашої газети" (так начебто ця „лінія" була єдино правильна). „Цей матеріял може пошкодити інтересам установи, яка видає газету". „Цієї проблеми досі ніхто не рухав, навіщо нам пхати здорову голову під євангеліє", отже арґументами, які власне свідчать про відсутність „цивільної відваги" в видавців і редакторів.

Статті й листи, підписані повним іменем і прізвищем, виразно сепарують погляди їх авторів від становища редакції, чи „лінії" публікації. Автор бере відповідальність за висловлені в них міркування, погляди, твердження.

Американська преса приділяє пильну увагу голосам і опінії та реакції читачів на матеріяли, публіковані в періодиках. Їх редакції вдоволені, що читачі реагують на порушені проблеми, хай ця реакція буде позитивна чи неґативна, згідна з становищем редакції, чи відхиляється від нього.

Чи не варто б і в нас застосувати цей лицарський журналістичний звичай, який обов'язував би не лише дописувачів і читачів, але й видавців та редакторів.

Володимир Барагура
Ню Йорк

БЕЙРУТСЬКЕ РАДІО повідомило в середу, 20-го липня, що сильний вибух стався в дорогому готелі „Саммерленд" вбиваючи щонайменше три особи і ранячи набагато більше. Свідки говорять, що вибух був надзвичайно сильний і знищив багато менших будинків навкруги. Готель „Саммерленд" був модерним дорогим готелем, який притягав багатих мусулманів з західнього Бейруту, а також багатих християн зі східньої частини міста та людей з інших частин арабського світу. Фалянґістське радіо повідомило, що від вибуху потерпіли також італійські вояки, які розташовані кілька сот ярдів від комплексу готелів. Два вояки були ранені, а їх житла сильно пошкоджені.

Любомира Мичковська

З ЦЕРКОВНОЮ ПІСНЕЮ ДО НАШИХ БРАТІВ У АППАЛАЧСЬКИХ ГОРАХ

Декілька місяців тому я отримала листа від знайомої, в якому, між іншим, вона написала, що недавно відвідала о. крилошанина Мирона Головінського, який є парохом у Барнсборо, Па. Там є чудова церква, яка виглядає так, немов хтось „живцем" переніс її з нашої Лемківщини та схоронив той шедевр тут перед загладою. „Завдай собі труду, підбери пригожий день і поїдь там, — заохочувала вона, а не пожалієш". Ніби для підтвердження своїх слів моя знайома переслала карточку цього храму.

На таку нагоду не довелося так довго чекати. Весна стояла в повному розцвіті, дні ставали щораз довші і здавалося, що очікуваний час на таку поїздку ідеальний. І раз у неділю після Богослуження один член Братства св. Юрія Переможця, яке існує при церкві Покрова Пресвятої Богородиці у Клівленді-Пармі, Огайо, настоятелем якої є о. д-р Іван Тилявський, висловив думку, щоб зорганізувати поїздку до Бансборо більшої групи автобусом. Насамперед, мав би поїхати тамтуди церковний хор, що є окрасою нашої парафії, щоб дати можливість іншим почути його спів під вмілою рукою досвідченого дириґента Євгена Крука, і який можна зарахувати до кращих хорів на терені Клівленду. Представника Братства, Сестрицтва Покрова Пресвятої Богородиці і хору рішили приступити до зорганізування відвідин місцевости Барнсборо. На протязі двох тижнів зібралося більше охочих, як автобус міг помістити.

У неділю, 19 червня ц. р., у зовсім ранньому часі, це перед сходом сонця, вирушив автобус фірми „Блакитний птах" у дорогу в Аппалачські гори. Не зважаючи на те, що погода того дня не належала до найкращих, небо вкривали сірі хмари, з яких із невеликими перервами перепадував дрібний дощ, настрій в автобусі був бадьорий. Вправді, дехто ще „досипляв" на стінці сидження після недоспаної ночі, інші гуторили й розважалися притишеним співом. До Пітсбурґу автобус мчав швидко рівниною, на якій очі не мають на чому зупинитися. Зате, коли в'їхати на крутий шлях у північносхідньому напрямі, околиця цілковито міняється. Тоді автобус пнеться серпентиною блискучого асфальту узгір'ям поміж соковитою зеленню смараґдових лісів і полян, а для додаткового урізноманітнення час від часу пробивається соняшне проміння. Декілька хвилин перед прибуттям до нашої мети подорожні бажали пригадати, котрі то бані належать церкві, до якої прямуємо. Ввічливий шофер терпеливо й уміло маневрував по вузьких і досить стрімких вуличках і несподівано на зеленому горбі виринула перед нами у своїй повній красі церква Непорочного Зачаття Богородиці.

Саме Барнсборо — мале містечко, розташоване на узбіччях гірського пасма Аппалачів, яке так дуже нагадує наше Підкарпаття. Сюди на початку цього, а можливо ще при кінці минулого століття приїхали одні з перших наші вбогі земляки-заробітчани, які знайшли нелегку працю у копальнях вугілля. Здавалося, вони осілися у забутому закутку Пеннсилванського вугільного басейну. Забутому? Ні, не зовсім, бо хоч цілковито відірвані від більших наших поселень, і хоч їхньою розмовною мовою є майже виключно англійська, проте рідна Церква й обряд їхніх предків тримають їх ще разом. І тут перед двадцятими роками, завдяки ініціятиві їхнього пароха о. М. Головінського, ця невеличка громада збудувала на славу Божу прекрасну, в чисто лемківському стилі, святиню, що її проєктував архітект Юліян Ястремський і яка є перлиною нашої церковної архітектури. Варто відмітити, що пожертви, зібрані на будову цього храму, склали парафіяни зі своїх скромних заробітків та ощадностей у сумі коло півмільйона долярів.

Висідаємо поспішно з автобуса, кидаємо оком на мальовничу панораму містечка й околиці та спішимо на Богослуження, яке вже почалося. Що нас усіх приємно вразило і, правду кажучи, очарувало, це надзвичайна акустика храму. Хористів було не більше як 25 осіб, а створювалося враження, що їх на хорах ціла сотня. Такими могутніми акордами звучав їх спів, що — як ми згодом дізналися — дириґент мусів стишувати голоси, бо здавалося, що від їх сили дрижали стіни. Хор не співав цілої Служби Божої, тільки важливіші її частини. Всі присутні слухали його, мов зачаровані. У нас, що приїхали разом, росла душа і серце раділо та наповнялося гордістю, що наша церковна музика й пісня така чудова і можемо сміло нею пишатися і серед чужинців. Я певна, що мусіла вона зробити сильне враження і на місцевих парафіян, більшість яких уже не знає мови своїх предків, проте вони мусіли відчути її красу й силу. Як щиро й гаряче неслися у височінь звуки Господньої молитви „Отче наш", здавалося, вони виривалися з-під церковної куполи та линули під небеса до самого Спасителя. А зворушливий і повний любови Патріярший гимн, у якому присутні прохали Всемогучого за щастя й долю для нашого Патріярха і нашої Церкви, яку він очолює, розносився далеко, і відлуння його відбивалося від зелених гір і лісів, які, мабуть, вперше чули того роду пісню-благання.

Отець парох подякував кількома теплими словами хористам та гостям за приїзд і прегарний спів, який, — як він заявив, — був для нього справжньою насолодою. Ще окремо після Богослужби отець парох висловив подяку і водночас вибачався, що через слабкий стан здоров'я та похилий вік йому неможливо взяти участь у спільному обіді, який відбувся у парафіяльній залі.

При обіді була нагода познайомитися зі симпатичною парафіянкою, шотляндсько-німецького походження, а навіть, — як вона згадала, — з домішкою індіянської крови. Ця парафіянка одружена з американцем українського роду, і хоча вона не розуміє української мови, душею пристала до цієї церкви і віддає їй свою працю.

— Шкода, — завважую, — що, працюючи в кухні, ви не мали можливости почути нашого хору.

— О ні, — відповіла вона, — я маю ціле Богослуження зарекордоване на звукозаписі і не лише сама його слухатиму, але й багато моїх знайомих буде ним насолоджуватися.

Нас приємно заскочила розмова з двома парафіян-

(Продовження на ст. 3)

З церквою...

(*Продовження зі стор. 2*)



Церква Непорочного Зачаття Богородиці в Барнсборо, Па

ками, які хоч народилися у цій країні, ще добре володіють українською мовою. На жаль, на наш запит, з яких околиць України приїхали їхні батьки, вони не могли відповісти. Прощаючись з нами, прохали їх не забувати.

Уже перед нашим від'їздом приступила до нас одна з місцевих жінок неукраїнського походження, яка живе в сусідстві церкви, і зворушено розказувала нам, що коли почула спів, що доносився з церкви, бігла від хати до хати і кликала своїх сусідів, щоб вийшли послухати незвичайного для них церковного хору.

У поворотній дорозі в автобусі настрій серед подорожніх був надзвичайний. Дотепам і жартам та розповідям із пережитих вражінь — не було кінця. Радість і вдоволення проявлялися ще в тому, що протягом п'ятьох годин їзди майже безперервно лунала чарівна українська пісня. На прощання винятково задоволені учасники цієї подорожі висловили бажання ще колись у майбутньому відбути того роду поїздку. Всі відчули, що найбільша її вартість була в тому, що вони поїхали до відірваних і забутих наших братів і сестер, щоб занести їм, „євшан-зілля" — красу й чар рідної церковної пісні.

Сказав один з молодих наших інтеліґентів, який ще донедавна проживав у Клівленді і часто його тепер відвідує: „Це, мабуть, одна з найбільш корисних праць, яку наша парафія зробила".

Оборона церков...

(*Продовження зі ст. 2*)

нюк, Ю. Охріменко, В. Шалайський, Ю. Сливка, В. Яковенко та інші, переважно викладачі університету і робітники пера зі Львова, або околиць.

Інший, вже згадуваний нами автор К. Дмитрук, веде наклепницьку кампанію проти Владики Мстислава, Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА і УАПЦ в діяспорі та переповідає старі заялoжені фрази взяті зі словника КҐБ про „небіжа Симона Петлюри Мстислава Скрипника" з приводу того, що президент Роналд Реґен поздоровив Владику з 85-річчям з дня народження, відзначивши його внесок у зміцнення фундаментів віри. Базою для написання цієї статті була інформація у „Свободі", яка, за словами К. Дмитрука, „видається на гроші американських спецслужб". Уже саме це облудне твердження говорить про джерело і характер чотиришпальтової статті. Про „Мстислава Скрипника" говорили також в київському радіо, мабуть таки на підставі згаданої нами статті у „Вістях з України" п. з. „Кого поздоровив президент?. „У Мстислава Скрипника є лише одна віра — людоненависництво, одна духовна сила — злобна ворожість до всього радянського, і до українського народу зокрема. І саме тут треба шукати відповіді, чому саме така одіозна особа, як Мстислав, прийшлася так близько до душі нинішньому главі Білого Дому", — говориться в кінцевих рядках скрипту київського радіо. Треба підкреслити, що київські радіопропаґандисти мали на увазі не тільки саму особу Владики Мстислава, але також очолювану ним Церкву.

І може таки мають рацію ті, які говорять про відродження Церков в СССР, зокрема в Україні й інших поневолених націях. Бо інакше комуно-московські пропаґандисти не потребували б псувати тонни паперу на їхнє писання. А все ж таки відповідальним українським, а головно церковним чинникам, слід було б частіше реаґувати на ці неґативні явища у совєтській пропаґанді, бо оборона Українських Церков, їхньої Ієрархії і релігійних вартостей не повинна бути байдужою для нікого. Принципових справ треба боронити всіма доступними засобами.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

25-ліття священства о. Федора Коваленка

У неділю, 19-го червня ц.р., парафія Св. Покрови в Рочестері, Н.Й., урочисто відзначила 25-річчя священства о. митрофорного протоієрея Федора Коваленка.

Святкування розпочалося торжественним відправленням Святої Літургії в новозбудованому величному храмі, що її очолив Архиєпископ Марко в сослуженні ювілята, митрофорного прот. Михайла Горошки з Торонто, Канада, і о. прот. Олександра Костюка з Кітченер-Ватерльоо, Канада, при великій кількості вірних і гостей.

По полудні о 4-ій годині урочисто відправлено Молебень за здоров'я ювілята та його родини, що його знову очолив Архиєпископ Марко в сослуженні духовенства Горішньо-Нюйоркського Деканату: митр. прот. Є. Нарушевич, декан, прот. Б. Сенцьо з Баффало, прот. М. Глинський з Сиракюз, о. Й. Копчак з Ютики та гості з Канади — митр. прот. .. Горошко з Торонто і прот. О. Костюк з Кітченер-Ватерлоо.

Після Молебня у просторій парафіяльній залі під керівництвом А. Омельченка, культурно-освітнього референта парафії і разом з тим голови Ювілейного комітету, в родинній атмосфері відбувся святочний бенкет з добірною мистецькою програмою й теплими привітаннями ювілятові від Архиєпископа Марка, котрий передав також усно побажання і благословення від Блаженнішого Митрополита Мстислава, від Горішньо-Нюйоркського Деканату і від усіх присутніх священників, від місцевих громадських представників організацій, що були заступлені на цьому бенкеті: УККА - інж. Р. Куціль; Рідна Школа Українознавства - проф. і п-і П.Лещишини; Фонд Катедри Українознавства - Л. Демиденко; Об'єднання бувших вояків УПА - Адамчук; ООЧСУ - П. Балко, М. Чернецька і І. Вільгем; УК Церква Св. Богоявлення - М. Шавранський і І. Мойсей; Пласт - Р. Жгута і Христина Ковч; УНС - Відділ „Запоріжська Січ", В. Попович і В. Дзюба, Сестрицтво св. Ольги при УКЦеркві Св. Богоявлення - М.Колодій і Н. Джус; АБН - Б. Губка; Станиця Першої Української Дивізії - Й. Джус; Союз Українок Відділ 47-ий Г. Остап'юк і М. Джус; Кредитова Спілка - Є. Кулик і В. Ґавриляк; хор „Сурма" - Д. Компанієць; 25-ий Відділ ОЧСУ - П. Балко, В. Гулькевич, Д. Пелець; ОДВУ - І. Олексик і І. Михновський; Золотий Хрест - М. Дмитрів і Т. Весела; Союз Українок Америки Відділ 46-ий Н. Трач, Окружна Управа Союзу Українок - Л. Кулик; Комітет Оборони Людських Прав - І. Демиденко; Український Народний Дім - М. Король і Л. Галага. Крім того, наспіло багато привітань в писемній формі: від СУА, Відділ 47-ий ім. Лесі Українки, Окружної Управи: СУА; 20-го Відділу ОДВУ В Рочестері; Управи Комітету оборони людських і національних прав, Пен-Огайського деканату; митр. прот. С. Ганкевича, Парма, Огайо митр. прот. Л.Опока, Голливуд, Флорида; прот. П. Багнівський; Перт Амбой, Н. Дж.; о. В. Вербицький, парох УКЦеркви Св. Богоявлення; 120-ий Відділ СУА ім. Ірини Сеник в Рочестері та багатьох інших від колишніх парафіян у Бразилії і з самої Бразилії від родини Євгена і Ольги Коноваленків з Сан Павло та особисто вітав ювілята голова Парафіяльної ради В. Андрієнко.

Святочні столи поблагословив Архиєпископ Марко, котрому, як хресному батькові новозбудованого храму, всі присутні проспівали многоліття з нагоди „Дня Батька".

Головну промову про життя і працю о. Федора в Божому Винограднику сказав Федір Федоренко, секретар Парафіяльної Управи. З цієї промови присутні, які тільки не так давно познайомилися з о. Федором (бо він всього 22 місяці є настоятелем парафії Св. Покрови в Рочестері), довідалися про тяжкі обставини його дитинства і молодих років, котрі загартували його і приготовили молодого юнака до служби Богові й батьківщині та поневоленому українському народові.

Ювілят народився в 1925 році на Полтавщині, а вже в 1937 році залишився 12-літнім хлопчиною без батька, що впав жертвою комуністичної влади. Залишився вдвох зі своєю матір'ю, з котрою не розлучався до останніх днів її життя. Привіз до Америки й тут поховав її на цвинтарі в Ню Бритен, Конн.

Під час Другої світової війни у Великому Ісході він разом з матір'ю і іншими патріотами виїхав на Захід. Перебуваючи в Австрії о. Федір зустрівся й одружився з Марією з роду Швець в 1946 році. Життєві обставини примусили молоде подружжя пошукувати кращої долі в соняшній Бразилії, де поза своїми щоденними обов'язками супроти своєї родини і праці над розбудуванням української громади, молодий Федір без вагання відгукнувся на поклик Бога служити пастирем - місіонером для українського православного населення, розкиданого по містах у джунглях пралісів цієї країни.

По закінченні студій богословія і пастирства 15-го червня 1958 року Архиєпископ Ігнатій Ферзлі, Митрополит Сан Павло і всієї Південної Америки Антіохійської Патріярхії, (сирієць по національності), висвятив ювілята в диякони, а 29-го червня того ж року благословив його в сан пресвітера для праці у Христовій Православній Церкві.

Молодому о. Федорові відразу доручено було опіку над парафією св. Юрія Переможця в Понта Ґросса і шість місійних парафій в Парані і Санта Катерині. Обдарований Богом доброю вдачею, даром слова, здібностями учителя й організатора, о. Федір з великою посвятою й невтомною енергією обслуговував довірений йому виноградник, і в короткому часі його зусилля увінчувалися великими досягненнями, а його добре ім'я згадувалося з глибокою пошаною серед Христової української громади в Бразилії.

І саме в розгар його пастирської праці Бог зрушив о. Федора з відомих стежок Бразилії до незнаних доріг Америки — в 1962 році о. Федір з родиною прибув до ЗСА й поселився в Гартфорді, Конн., де на протязі дев'яти і півроку був настоятелем парафії св. Володимира Великого й одночасно з цим працював фізично на фабриці та обслуговував в часі недостачі священиків парафії Св. Покрови в Ню Гейвені, свв. апп. Петра й Павла в Виллиментику та Пластову Оселю „Бобрівка" під час таборування молоді на оселі.

В скорому часі його вибирають на благочинного декана стейтів Нової Англії, де він сумлінно й віддано працює для добра Церкви в дорученому йому деканаті. В 1972 році за благословенством Митрополита Мстислава і розпорядженням Консисторії УПЦеркви в ЗСА о. Федір переноситься до Клівленду, Огайо, й перебирає обов'язки настоятеля УАП Церкви Св. Тройці в цьому місті, де залишається майже повних 10-ть років на становищі настоятелю цієї парафії, підносячи її матеріяльний і моральний стан. За його віддану взірцеву працю на Христовій Ниві в УАПЦеркві в 1977 році Блаженніший Митрополит Мстислав нагородив о. Федора митрою з званням митрофорного протоієрея.

З дня 1-го вересня 1981 року, за благословенством Блаженнішого Митрополита Мстислава, Консисторія переносить о. Федора до Рочестеру, Н. Й., для того, щоб він відживив церковний дух парафії Св. Покрови, для закінчення будови величавого храму. І це тяжке покладене на нього завдання о .Федір виконав з Божим благословенням, завдяки своїм пастирським здібностям і в листопаді минулого року Архиєпископ Марко посвятив святиню (клясичного стилю козацького барокко), яка стала гордістю всієї української громади в Рочестері.

19-го червня зібралась численно й соборно рочестерська українська громада, щоб разом із парафіяльною родиною і ріднею ювілята, з духовенством й гістьми зі сусідніх парафій вшанувати ювілей о. Федора в його 25-літній пастирській праці у Христовому Винограднику а разом з тим вшанувати і паніматку Марію, та побажати для них Божого благословення, якнайкращого здоров'я і витривалости на многі літа.

В концертовій частині в честь ювілята церковний хор під диригуванням Ю. Оношко проспівав декілька церковних пісень; Ніна Денисенко виконала на фортепіяні в'язанку українських пісень, а відома в наших місцевостях солістка Галина Сохань-Ґрідлей виконала чотири пісні у фортепіяновому супроводі д-р Лесі Борисенко (одною з пісень була власна композиція д-р Лесі на слова її мами Марії Борисенко). Також не можна проминути члена нашої парафії А. Каліновського за його прекрасний вірш - присвяту ювілятові.

На закінчення о. ювілят подякував найперше Архиєпископові Маркові за його труди, всім отцям, гостям рідним і землякам і всім присутнім за їхню участь у цьому ювілейному святі, коротко поділився своїм минулим, подякував за подарунок від громади та підкреслив важливість парафіяльного життя в згоді, мирі, любові і взаємопошануванні, під котрим українська православна громада в Рочестері досягла таких великих досягнень, зробила велике діло в побудові і закінченні праць величного храму. І вже на прощання всі гості підходили до ювілята, тепло бажали йому доброго здоров'я, витривалости і многих літ та отримували на пам'ять коротенький збірник-книжечку, упорядкований ювілятом.

В. Макогон

Конференції

(*Закінчення зі ст. 2*)

Кооператива Українського Народного Дому „Дніпро" в Баффало й Союз Українців Католиків „Провидіння". Без щедрої допомоги цих установ та організацій, цей признаний успіх конференції, як не раз заявляли її організатори, був би немислимий.

З нагоди конференції були улаштовані дві виставки в головному коридорі університетської бібліотеки, це — виставка давніх і рідкісних видань українською мовою та чужими мовами про Україну, що містилась в шістьох великих виставових шафах. Одна з тих шаф була присвячена першим виданням Наукового Товариства ім. Шевченка, відмічуючи 110-ліття цієї наукової інституції, а ще одна з них поміщувала лише перші видання Української Академії Наук з 1919-20 років, зокрема ті, що їх в часі сталінського терору було знято з полиць книгарень і бібліотек України і знищено, або вивезено в глиб Росії. Окремі довідкові інформації були подані в цих двох шафах, а крім цього кожна книга була професійно описана. Цю



Група учасників конференції

виставку улаштувала Слов'янська та Східньоевропейська Бібліотека. Друга виставка містилась в окремій шафі і була названа: „'Інший' Голокост — російський стиль". Тут були виставлені фотокопії окремих документів із статтей з 1930 років та дібрані видання, що висвітлювали трагедію Великого голоду в Україні в тих же 1930 роках. Виставку цю улаштували професори Микола Брицький і Дмитро Штогрин.

Відкриваючи наради конференції, її організатор, д-р Штогрин, між іншим підкреслив що офіційними її мовами є англійська та українська мови і що вибрані доповіді її нарад будуть видані окремим збірником у видавництві Іллинойського університету. Крім цього знаменним у цьому слові було підкреслення, що ціллю цих нарад — не є якесь заспокоєння етнічних амбіцій українців на американському континенті, але представлення поважних наукових дослідів проблем однієї із найбільших націй Европи — проблем, якими під сучасну пору, як ніколи перед тим, цікавляться не тільки політичні, але зокрема наукові кола Заходу; представити ці проблеми у світлі наукової об'єктивности є власне метою конференції в Іллинойському університеті. Цей сміливий почин започаткував без сумніву нову сторінку у розвитку української науки поза межами України.

ПРОПУЩЕННЯ

У дописі Миколи Дупляка „Сиракюзька громада відзначила 50-ліття Великого голоду" („Свобода" ч. 128 з 9-го липня) в тому місці, де мова про соборний Молебень, пропущено о. дикона д-ра Мирона Ткача із Сиракюз, який також взяв участь у Молебні. — Ред.

РЕЧЕНЕЦЬ ДЛЯ МАТЕРІЯЛІВ

У дописі Людмили Почтар „Готується книжка про регенсбурзький табір" („Свобода" ч. 133 з 16-го липня ц.р.) при коректі випав рядок, який тут наводимо: „Тому вирішено продовжити реченець присилання опрацьованих матеріялів до кінця цього року з розрахунком, щоб книжка появилася друком до кінця 1984 року". — Ред.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої ДРУЖИНИ
СВ. П.
КАТЕРИНИ МЕЛЬНИК СОРОКА
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
ПАНАХИДА І ПАРАСТАС
в НЕДІЛЮ, 7-го СЕРПНЯ в церкві Св. МИКОЛАЯ у Баффало, Н. Й.
8-го СЕРПНЯ в церкві Св. ВАСИЛІЯ в Лянкастер, Н. Й.
8-го СЕРПНЯ в церкві Св. ІВАНА в Кенмор, Н. Й.
та 8-го СЕРПНЯ в Рокдалє, Англія, та в інших місцевостях.
Проситься Рідних, Приятелів і Знайомих в цей день згадати Покійну у своїх молитвах.

чоловік — ВАСИЛЬ

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 21-го липня 1983 р. по короткій недузі, помер на 72-му році життя
наш Найдорожчий Чоловік, Тато і Брат
бл. п.
ДМИТРО КРІЛЬ
народжений в Городку, коло Ліська, Україна

ПОХОРОН — відбудеться в суботу, 23-го липня 1983 р. о год. 9-ій рано з похоронного заведення Aston Basagic, Main St., Hunter, N. Y. до церкви св. Івана Хрестителя в Гантері, а опісля на український католицький цвинтар Св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку:

дружина — ЕВДОКІЯ
дочка — РОЗ-МАРІ
з чоловіком СЛАВКОМ ВОЗНЯКОМ
дочка — АННА
брат — МИКОЛА КРІЛЬ с дружиною РОЗАЛІЄЮ і дітьми
сестра — АНАСТАЗІЯ ДОПІВКА
з чоловіком ДМИТРОМ і дітьми
брат — ГРИГОРІЙ в Україні

шваґер — ПЕТРО САҐАЛЬ

та ближча і дальша родина тут і в Україні.

✝

У глибокому смутку повідомляємо, що 21-го липня 1983 року помер нагло в Мюнхені, на 59-му році життя
бл. п.
ІВАН ЧОРНІЙ

Маґістер права, член Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради; голова Територіяльного Секретаріяту ЗП УГВР у Німеччині, член Політичної Ради Організації Українських Націоналістів Закордоном, член Управи Українського Товариства Закордонних Студій в Мюнхені, член ОУН на рідних землях, політичний і громадський діяч, відданий українській справі патріот.

•

Родині Покійного Друга висловлюємо наші найщиріші співчуття

ПРЕЗИДІЯ ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГВР

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена, згідно з поглядом багатьох знавців цих справ, залишив тихо справу податкового додаткового пляну, на превелике розчарування демократів, які уважають, що без додаткових оподаткувань з різних ділянок економічного життя країни, не здобудеться для державної скарбниці потрібних 73-ох більйонів долярів, без яких фіскальний рік 1984 „не може обійтися". Бюджетна інструкція, ухвалена раніше, дораджує збирати таку суму додаткового податку тричі, тобто протягом трьох років, бо інакше проєктований бюджетний дефіцит буде значно вищий, ніж перебачувано. Щодо цього додаткового податку, то і президент Реген і секретар скарбу Доналд Т. Ріген висловлюються проти нього на тій підставі, що податок, на їхню думку, не вмотивований. Президент і його республіканці очікували від Палати Репрезентантів зменшення витрат на зовсім непотрібні або мало потрібні домашні програми, зі свого боку згодившись на цей додатковий податок, що йде проти республіканської фіскальної філософії. Але раз Палата Репрезентантів, опанована демократами, не погодилася зробити щось для збалянсування державного бюджету зі свого боку, то Президент не уважає потрібним йти проти власних переконань. Як кажуть знавці: всі додатково зібрані з платників податку фонди, марнотратці з Конгресу витратять на такі чи інші малопотрібні програми, а бюджет як був дефіцитовий, так дефіцитовим і залишиться.

ПОЛЬСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ПАП повідомило в середу, 20-го липня, що польський парлямент схвалив запропонований урядом законопроєкт про розширення прав і продовження дії деяких суворих правил військового стану ще на 18 місяців. Такі заходи повинні забезпечити урядові контролю після очікуваного скасування військового стану в п'ятницю, 22-го липня, день встановлення комуністичної влади в Польщі 38 років тому. Після багатьох обіцянок ситуація в Польщі залишається, як і дотепер сумною.

Новий лікар

Тарас Масик — це ще один молодий лікар, що на весні цього року закінчив свої медичні студії в Мюнхені, Західня Німеччина, та приєднався до численної американсько-української молоді.

Тарас, син проф. д-ра Богдана та Надії, з дому Мартіянів, Масиків, народився 1954 року в Дітройті, куди його батьки приїхали з Західньої Німеччини після Другої світової війни.

Після закінчення середньої освіти та коледжу в Толіді, Огайо, Тарас виїхав в Мюнхен, де і поступив на медичний факультет університету, який закінчив цього року, отримавши диплом лікаря.

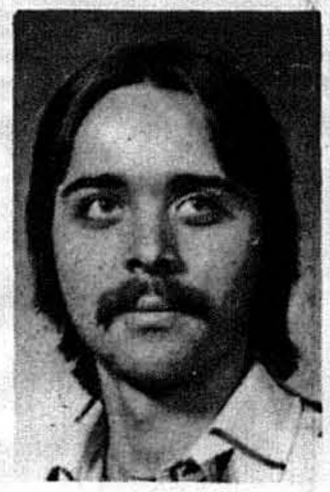
Тарас уже від шести років життя перебував усі літні вакації в Канаді на православному таборі „Київ" біля Торонто. Там він вивчав із своїми сестрами, — а було їх в нього п'ять — українські пісні, танці та релігію.

Пізніше як сумівець перебував на таборах „Київ" та Барабу, недалеко Чикаго і їздив із сумівцями до Европи, де і сподобав собі Баварію. Належав він і до українських танцюристів у Росфорді, Огайо, та брав участь зі своїми сестрами в міжнародних фестивалях.

Тарас — це вже третє покоління нашої еміграції, яка прибула з Наддніпрянщини після визвольних змагань ще по Першій світовій війні — спочатку до Західньої Европи, а по Другій - до Америки. Він досконально володіє українською, англійською і німецькою мовами.

Дідусь і бабуня Тараса (по стороні батька) - Григорій і проф. д-р філології Анастасія, з дому Сулина, Масики, по приїзді до Чехії 1921 року закінчили свої студії на празькому Карловому університеті; а по стороні матері — Валентина, з дому Маслова, і інж. Олександер Мартіянов, що закінчив Подєбрадську академію в Чехо-Словаччині.

Вуйко Тараса теж лікар-спеціяліст, який після закінчення української Ржевницько-Модржанської гімназії в Чехії поступив на медичний факультет празького Карлового університету та закінчив свої студії уже після війни в Ґеттінгені, З.



Д-р Тарас Масик

Німеччина, а пізніше нострифікував свій докторат в ЗСА після приїзду до Америки в 1951 році.

Старша сестра Тараса Тамара, вже раніше закінчила свої медичні студій в Ганновері та працює там лікарем, а дві молодші сестри студіюють тепер на медичних факультетах — Таїса в Швайцарії, а Татяна в Мехіко. Дві наймолодші сестри Тіна і Теса вчаться ще в коледжу і плянують піти дорогою своїх старших сестер.

Виховати сьогодні дітей тут, на поселенні, у українському національному дусі, навчити рідної мови, вкорінити любов до свого поневоленого краю та дати їм вищу освіту — нелегко. Батьків, які зуміли це зробити, треба завжди подивляти. Багато здібної молоді з найкращих родин попропадало, піддавшись різним світським спокусам. Багато зусиль треба докласти як батькам, так і молоді, щоб успішно побороти всі перешкоди теперішнього життя та здобути вищу освіту.

Молодому лікареві Тарасові бажаємо дальших успіхів в його майбутній лікарській кар'єрі, а його молодшим сестрам — щоб успішно закінчили медичні студії та стали в ряди нашої української професіональної молоді на поселеннях і гідно заповнили місця, що їх поволі звільняє наша старша заслужена ґенерація.

Д-р Ярослав Очеретько

КОМПЮТОРИ ДЛЯ ОСОБИСТОГО вжитку нічого не можуть зробити без інструкцій і про це мусять знати покупці-споживачі. Велетенське зацікавлення т. зв. „персональними компюторами" і бажання споживачів набувати їх і вживати (вони мають начебто полегшувати життя людини в кожній ділянці) примушують зокрема відповідальних журналістів і пресу висловити поради таким консументам. „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 25-го липня ц.р. пише, що так, як авто без бензини нікуди не поїде, так само і компютор ні на що не придасться без т.зв. „софтвер", тобто без інструкцій, які кажуть компюторові, що він має робити. Більшість знавців компюторів, — пише журнал, — радять покупцям перше ніж купити компютор, купити собі вибірку різних „софтвер"-інструкцій, які саме потрібні, а потім вже купувати компютор. Справа в тому, що вже тепер на ринку є 21,000 касеток з різними програмами, а на місяць вересень цей каталог подає їх вже на 30,000. Щоб їх усіх купити — коштувало б людину 8 мільйонів долярів. Журнал „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" підраховує, що коли сам компютор, наприклад, власникові коштуватиме яких 600 долярів річно, то на самі потрібні програми на протязі найближчих трьох років власник згаданого компютора пересічно витратить 3,000 долярів.

З ПРИВОДУ ЗМЕНШЕННЯ урядників в станціях перевірки авт в стейті Ню Йорк, у всіх тих бюрах тепер стоять довгі черги людей, щоб полагодити свої біжучі справи, зв'язані із власністю авта.

Ще одна професійна сила в Баффало

Стала нею Ляриса Шарван, яка успішно закінчила університет у Рочестері і одержала диплом інженера механіки.

Л.Шарван — дочка Марії і Василя Шарванів. Василь Шарван — відомий власник і керівник української радіопрограми, яка діє від 1950 року. Відомий він також і як громадський діяч, який займав і далі займає керівні становища в деяких українських організаціях у Баффало. Для прикладу, подамо, що в 1970-их роках очолював він протягом вісьмох років Відділ УККА в Баффало. У веденні крамниці „Орбіт" допомагає йому його дружина Марія.

Середню освіту Ляриса Шарван здобула у Вілліямсвіллі біля Баффало, закінчивши з відзначенням тамошню середню школу. Після закінчення середньої освіти вона подала заяви до кількох університетів, бажаючи поступити до котрогось із них на вищі студії. Її прийняли такі університети: Гарвард, Джорджтавн, Корнел, Баффалівський і Рочестерський університети. Ляриса вибрала університет у Рочестері. Вибрала його, в першу чергу, із-за того, що цей університет приділив їй найбільшу стипендію. Про вибір університету рішало, очевидно й те, що Рочестер находиться поблизу Баффало, де проживають Лярисині батьки і брати — Мирон і Борис з дружиною Оксаною.

Ляриса мала досить зайнять і поза шкільними обов'язками, особливо перед університетськими студіями. Від четвертого року життя навчалася вона у балетній школі, а коли їй було 14 років, поступила до школи модельок. З рамени цієї школи була кандидаткою на королеву Баффало. Крім того, вивчала гру на фортепіяні. Її учителькою була Теодосія Депутат.



Інж. Ляриса Шарван.

Ляриса має замилування до зимового спорту, а передусім лещат і ковзанів. Любить також і плавання й інші види спорту.

Ляриса — член СУМА, відбула всі приписані правильником табори. Була членом Українського Студентського Товариства в Баффало і належала до танцювального і співочого гуртків цього Товариства.

Українська баффалівська громада мала не раз змогу пізнати й оцінити балетні здібності Ляриси, бо вона має за собою кілька сольових виступів. Виступала вона на святах державности і на концертах Українського Студентського Товариства в Баффало. Вона — стипендистка УНС.

Тепер Л.Шарван плянує продовжувати студії і захистити докторську працю в ділянці медичної інженерії.

Молодій нашій професіоналістці бажаємо багато успіхів у її житті. Віримо, що інж. Ляриса Шарван буде активним членом української громади також і в Лос Анджелесі.

Н.Н.

Відбулася Панорама...

(Продовження зі стор. 1)



Один із панелів під час Панорами

Ряд доповідей та панелів закінчили Оля Андрієвська і Дарія Ратич, перша з яких давала інформації про УНІГУ, а друга вислід опиту серед молодих українців відносно шукання партнерів життя.

У мистецько-розваговій частині Панорами учасники мали нагоду побачити ряд фільмів канадської продукції, музично-прозіркову програму мистців Оксани і Лавра Полонів, одноактівку Лариси Лорет-Кукрицької, виступи „Чорноморських Козаків", виступи співаків Орисі Любінської і Богдана Андрусишина і концерт оркестри „Іскра". Програму вела Аня Дидик.

В рамках Панорами відбулася також мистецька виставка, а учасники могли на ній познайомитися з молодими мистцями, що виставляли свої твори. Це були: Лариса Мартинюк, Роксоляна Робак-Найдан, Оксана Лукасевич-Полон, Ганна Мельничук, Олег Стецик Ігор Слабіцький, Людмила Шанта, Ореста Федун, Петро Цюпка і Марко Пашковський. Координаторкою виставки була Л. Мартинюк.

Вечірні забави при звуках оркестри Аліка і Дорка давали можливість молодим учасникам Панорами познайомитися та провести приємно час.

Акції в Едмонтоні...

(Закінчення зі ст. 1)

вував на їхню діяльність одноденне дарове перебування в готелі.

„Смолоскип" видав вже окремою брошурою збірку статтей про українську діяльність під час Універсіяди. Ці статті виявляють, як чужа преса насвітлює, коментує і як представляє своїм читачам діяльність такого характеру. Зацікавлені особи можуть одержати копію брошури, звертаючись на адресу: Smoloskyp, P.O.Box 561, Ellicott City, Md. 21043, U.S.A.

У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ ЦЬОГО року зріст основних грошових фондів становив 14 відсотків, а це вдвічі більше, ніж передбачала Федеральна рада валютних резерв, що її знову очолює Пол Вокер. Тому, починаючи з липня, Рада буде пильнувати, щоб ця відсоткова стопа росту кількости валюти — тобто грошей, що легко доступні для позичення, — не росла вище як 5-8 відсотків до кінця року. Це саме стосуватиметься і 1984 року. П. Вокер зізнавав про валютні справи перед Конгресовою комісією у середу, 20-го липня.

СІМ ПРАВНИКІВ, У ТОМУ дві жінки, є на листі, поданій губернаторові стейту Ню Йорк, для посади судді в найвищому стейтовому касаційному суді. Одна з цих жінок — суддя Джудит С. Кей або суддя Ветті Вайнберг-Еллерін, має шанси стати першою жінкою-суддею в 137-річній історії найвищого цього стейтового суду в Ню Йорку, бо губернатор Маріо Квомо при різних нагодах часто висловлював свій плян призначити жінку-суддю в цей високий суд стейту.

Порожні...

(Продовження зі стор. 1)

СР, та інших, на нараді виступав теж Є.В. Качаловський, „недавноспечений" член Політбюро ЦК КПУ і перший заступник Голови Ради Міністрів УССР, та Я. П. Погребняк, кандидат у члени Політбюро і секретар ЦК КП України.

Як виходить із повідомлення РАТАУ, ці наради і виявили жалюгідний стан місцевої промисловости, торгівлі та забезпечення населення товарами широкого вжитку взагалі. Згідно з „Радянською Україною" з 4-го червня, „нинішній рівень виробництва товарів народного споживання не в повній мірі задовольняє зростаючі запити покупців" А далі: „У торговельну мережу продовжують надходити вироби застарілих моделей і конструкцій... Лише третина підприємств місцевої промисловости випускає продукцію без реклямацій..."

Яка якість совєтських виробів народного споживання, — цього не може промовчати навіть совєтська преса. Вистачає згадати хоча б ту саму „Робітничу газету", яка, наприклад, 20-го квітня, писала у статті „Дефіцит у надлишках?" про залишки і відсилання неякісних виробів взуття, одягу і тканини: „Торік, такими 'зайвими', що пройшли маршрут з торгівлі до підприємства, які їх виготовляли, виявилося більш як 650 тисяч пар різного взуття. Щоб таку кількість взуття перевезти залізницею, потрібно було виділити додатково не менш як 50 вагонів..." „За даними обліку на 1-ше жовтня м.р., в державній торгівлі скупчилося неходових непродовольчих товарів на 190 мільйонів карбованців. Три четверті з них випущено нашою легкою промисловістю". Причини: „моделі дуже одноманітні, не відповідають сучасній моді, розраховані на якогось 'середнього' і дуже нерозбірливого покупця. Внаслідок багато виробів припадає пилом на полицях, або складах магазину рік-два, а то й більше".

Справа, однак, не лише в самих моделях і якості виробів. Становище ускладнюється ще більш недостатнім технологічним устаткуванням, недоліками і упущеннями у будівництві цілої групи „Б", поганим плянуванням тощо. Знову „Робітнича газета" з 24-го червня, пишучи про згадану постанову ЦК КПСС „Про заходи по поліпшенню забезпечення населення" товарами, у „оперативному огляді" під наголовком „І успіхи й упущення — на будівництві об'єктів групи 'Б' ", подає такі випадки: „Керівники комбінатів 'Кримбуд' і 'Харківпромбуд' на чолі з В.Г.Плетмінцевим і В.Ф.Ляпіним досі не укомплетували здавальні Сімферопольську швейно-галантерейну і Харківську швейну фабрики...", „Погіршує становище і неповороткість організацій Мінжитлокомунгоспу республіки, які досі не закінчили поставу устаткування на Сімферопольську котельню...", „Комбінат 'Київпромбуд' ніяк не подолає відставання на спорудженні Броварської фабрики верхнього дитячого трикотажу...", Кам'янському консервному заводу, якому у другому кварталі потрібно 3.4 мільйона банок для фруктових і овочевих консервів, „дирекція досі не повністю поставила технологічне і нестандартизоване устаткування", „поружності механічного виробництва Севастопольського порту не комплетується..."; і так далі, і тому подібне.

В постановах київського пленуму ЦК КП України з 28-29 червня ц.р. „про підсумки червневого (1983 р.) пленуму ЦК КПСС і завдання партійних організацій республіки, що випливають з його рішень й промови Ю.В. Андропова на пленумі, опублікованих в „Радянській Україні" з 30-го червня, подано „нову" розв'язку для всіх цих складних проблем, яка звучить: „постійно зміцнювати зв'язок ідейно-виховної роботи із здійсненням ключових народногосподарських завдань..." Кожному ясно, що така „рецепта" — це тільки дешева настанова на провали, недоліки і недомагання легкої і харчової промисловости, що їх з кризи можуть вивести лише докорінні і далекосяжні економічні реформи, яких так дуже боїться режим. А без них не обійтися, якщо він хоче поправити існуючий жалюгідний стан у цілій групі "Б".